

Morozov elvtársnak köszönhető. Olyan vezetőknek, akik nemcsak a nap huszon-négy óráját, nemcsak erejük minden kis részét, hanem életket is áldozzák a szocializmus építéséért.

Vera Ketlinszkája csak egy város, Komszomolszk alapítását rajzolja, de Komszomolszk építésén keresztül ácsillan az a hősi munka, amit a szovjet emberek ott messzi, egészen Távól-Keleter végeznek. Egyszerű emberek: halászek, soiförök, kolhoz-előzők Szahalin szigetén, ezer kilométerekre kulturális és gazdasági központoktól falvakat, településeket alapítanak és rendeznek be. A távolság, a körülmények vaszeke mindenben akadályozza őket, azonban ők keményen verekednek — építik az új társadalmat. Feledhetetlen, ahogy ezek az emberek szeretik, rajonganak Sztálinért. A szahalinszigeti gilyák kolhoz oktatója képzeletben időről-időre odaáll Sztálin elvtárs elé. „Nézzen ide Sztálin elvtárs, látja, milyen kórházat építünk és ez az asszony itt megtanul írni és olvasni és tovább akar tanulni...” és Szergej Golicin vöröskatonája is Sztálinhoz fordul nehézségei közt: „Nézzen ide kedves jó Sztálin elvtárs, én, Szergej Golicin vöröskatonája, nehéz menetelésre indulok...” és lélekben Sztálinnak fogadja meg, hogy méltó lesz a közösséghez...

Léleketállítóan izgalmas a regénynek az a része, ahol ott, — már a dolgok alapozásánál — felbukkannak a kártevők. Volt partizánok, régi párttagok és ifjú komszomolcok vagy pártönkivüliek méginkább összeforrvá, izzó dühvel védelmezik munkájuk eddigi eredményeit és harcolnak, fogcsikorgatva a még láthatatlan trockijisták, imperialista ügynökök ellen. Az álarc végül is lehull, megsemmisülnek az ortvámadók és vízresiklik az új gyárban elkészült első hajó — minden eddigi erőfeszítés, küzdelem, harc jelképe.

Vera Ketlinszkája Az Ifjú Város c. regénye méltóan tükrözi nemcsak a lenini Komszomol jelentőségét és nagyságát, hanem a szovjet élet nagyszerű, csodálatos valóságát is. A lenini Komszomol nyomdokain járó magyar ifjúság e könyv lefordításával méltó ajándékot kapott a jőkor — a Világifjúsági Találkozóra. A könyvet azonban nemcsak minden fiatalnak, hanem felnőtteknek is el kell olvasnia, hogy tanuljon és — lelkesedjék.

NÉMETH LAJOS

IVANOV: A KOMSZOMOL A BOLSEVIK PÁRT SEGÍTŐJE (Szikra.)

Példakédünk: a hős lenini Komszomol feladatát, szervezetét, történetét és munkáját ismerjük meg ebből a kisterjedelmű, de értékében annál nagyobb könyvecskéből. Legjobb feladata a Komszomol szervezeteknek: megszervezni és politikailag nevelni az ifjúság tömegeit. Egybe kell kapcsolniok az elméletet a gyakorlattal, mert csak így tudják elvégezni azt a felelősségteljesen szép feladatot, amit a párt a Komszomolra bízott. A Komszomol története során megtudjuk, hogy: „Az élenjáró ifjúság nagy része... felismerte: ahhoz, hogy a hatalomért vívott harcban sikereket érjen el, hogy megvédje létérdekeit, szervezkednie kell, önálló ifjúsági szervezetet kell alakítania. Közvetlenül a cári önkényuralom megdöntése után az ilyen szervezetek meg is alakultak.” A nagy Honvédő Háborúban is mindenütt nagy tömegek jelentkeztek soraikból önként a haza védelmére. „A Komszomolisták és az ifjúság haladtak a haza védelmezőinek első soraiban. Leningrád valamennyi komszomolistája, fiú, leány egyaránt már a háború első napjaiban kérte, hogy küldjék a frontra.” A háború befejeztével a Komszomol is az építés területén fejtette ki tevékenységét és jelentékeny számban és nagy kedvvel láttak neki a sztálini öt éves terv megvalósításának.

Harcokban edződtek a Komszomol fiataljai, így tanultak meg küzdeni az emberiség felszabadításáért. Példaképünké kell őket tennünk, az ő nyomdokain kell haladnia a magyar ifjúságnak is, hogy ugyanolyan bátor, harcos hadsereggé váljon, mint a lenini komszomolisták!

BÉCSI TAMÁS

HÁDZISZ—LAMBRINOSZ: GÖRÖGORSZÁG HŐSEI. (Szikra.)

A görög nép legjobbjai a fasiszta iga alóli felszabadulás után, mikor az ország urai a nyugati imperialistákkal szövetkezve eladták az országot az amerikaiaknak, szabadságharcot hirdettek a monarcho-fasiszták ellen. A küzdelem az imperializmus ellen fogal és kőrömmel szegényesen felfegyverzett csapatokkal indult meg, de ezek a csapatok tudták, hogy az országukért küzdenek, a Szabadságért.

A monarcho-fasiszták 1948-ban az amerikaiak zsoldjában, döntő támadásra készültek a görög demokratikus hadsereg ellen. A támadás célja az Epirusz hegység egyik bázisa, a Murgána volt. Erről a támadásról, a szabadságharcosok

hősi küzdelméről, a monarcho-fasiszták vereségéről szól Tákisz Hádzisz, a demokratikus görög hadsereg haditudósítójának könyve. Eposznak nevezi a könyvet és joggal. A szabadságharcosok a régi görögöket megszegyenítő módon küzdenek a szabadságért és küzdelmüket a görög nép támogatja. A beszámoló nemcsak hű leírása a harcoknak, hanem hódolat a demokratikus görög nép csapatai iránt, akik törhetetlen hittel és hősi bátorsággal szálltak szembe az óriási túlerővel. Az olvasó szinte maga előtt látja a görög nép legendás harcát, az emberfeletti küzdelmet. Hádzisz mindent lerögzít, dokumentumot ad a jövő korok számára a hősiességről. A murgánai támadás az imperialisták kudarcával végződött és a szabadságharcosok azóta is számtalan csatában mutatták meg főkészültségüket és szabadságszeretetüket.

A könyv másik felében Jeorjiosz Lambrinosz a Makronisszosz szigetén lévő internálótáborok életéről döbbenetes képekben számol be. A hitleri koncentrációs táborok borszalmai a világ minden tájáról ismerik, Dachau és Auschwitz nélkül a Makronisszoszról szóló könyv sok jóhiszemű emberben azt a látszatot keltené, mintha a képzőlet szülcülte lenne. A szigeten a monarcho-fasiszták „újjáévelő telepeket“ létesítettek és itt Göring és Himmler módszereit használva, igyekeznek minden emberséget kiölni a fogságba ejtett görög szabadságharcosokból. A könyv minden lapján megelevenedik az a mérhetetlen szenvedés, melyeket a görög hazafiak szenvedtek amerikai parancsra.

Makronisszosznak el kell a föld színéről pusztulni, mintahogy elpusztul a monarcho-fasiszták világa is. A görög szabadságharcosok küzdelme nem hiábavaló.

Ez a könyv a szabadságharc igazi eposza. A fordítás Jánisz Lámbitisz és Kemény Dezső munkája.

TAKÁCS TIBOR

HOWARD FAST: A SZABADSÁG ÚTJA. (Révai.)

Az amerikai történelem egyik legígéretesebb korszakába visz bennünket vissza a kiváló, haladó amerikai író magyarul nemrég megjelent könyve. A Lincoln által meghirdetett négerfelszabadítás idején játszódik le a regény központi cselekménye s Gideon Jackson, a kiűnő írásművészettel megrajzolt robusztus néger szabadságharcos vezetésével az elnyomott népek — színesek és szegény-fehérek —, valóban új életet teremtenek a déli arisztokraták feudális rendje helyébe. Természetesen az USA történelmének ezt az igazán haladó, szociális beállítottságú korszakát a hivatalos történészek eddig bölcsezen elhallgatták. Mert valóban: a Klu-Klux-Klan keresztesvitézei által ma is napirenden lévő mérszárlások és megfélemlítettség korában nehéz lenne megcsinálni a fejlődés, a haladás mérlegét! S Amerika mai urainak nyilván kellemetlen a regény hősi kora, amelyben a néger rabszolgák és fehér nincstelének szép és igaz, valóban demokratikus, civilizált államot építettek. Így válik hősi eposszá e könyv. Az elnyomott népek felszabadulásának s a dolgozók által teremtett és vezetett államnak gyönyörű példája. A könyv lapjain végigkísérhetjük, miként válik az egyszerű, tanulatlan, kizsákmányolt négerből, Gideon Jacksonból képviselő, később a washingtoni kongresszus tagja. Mennyit tanul ez a szegény de öntudatos színes-ember, mennyit küzd, csakhogy népéért elindított harcát sikerrel folytathassa. S ha végül mégis elbukik ez a dicsőséges harc — s vele Jackson is —, annak magyarázata Amerika mai vezető klikkjének politikájából visszavehető. Csakhogy a népek felszabadítása ma már nem elszigetelt történelmi jelenség és feladat, hanem az egész emberiség megújulni akarásának egyetlen, hatalmas áradása! S ez a tény ad biztatást a mai kor Jacksonainak, hogy felszabadító harcukat teljes sikerre vigyék.

HOLLÓS TIBOR

DIENES ANDRÁS: A PETŐFI-TITOK (Dante.)

Száz évvel ezelőtt, 1849 július 31-én tört el Segesvárról és Fehéregyháza közötti emlékezetes csatában a magyar nép nagy költője, az 1848—49-es forradalom hőse, Petőfi Sándor.

Eltűnése ehető kérdőjeleket kanyarodott a kutatók, de az egész magyar nép elé is, senki sem tudott biztosan mondani, hogy hová lett népünk, irodalmunk üstököse. Száz év óta folyik a vita a „Petőfi-per“, a kérdés irodalma egyre szaporodott, de eredménytelenül, a kutatók a hipotéziseknél nem jutottak tovább.

A szerző, Dienes András az idevonatkozó hadtörténeti, irodalomtörténeti kutatások anyagának ismeretében igyekszik megoldani a kérdést és megfejteti irodalmunk immár klasszikussá lett problémáját, a Petőfi-titkot.